

Rahoituksen, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan periaatteet

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	3
2	RAHOITUSTOIMINTA	4
2.1	KÄYTETTÄVÄT LAINAINSTRUMENTIT	5
2.2	RAHOITUSRISKIT JA NIIDEN HALLINTAKEINOT.....	5
2.3	SUOJAAMISEN PERIAATTEET	7
2.4	ÄNTOLAINAUS JA TAKAUKSET	7
3	VARALLISUUDEN HOITO JA SJOITUSTOIMINTA	9
3.1	SJOITTAMISEN PERIAATTEET	9
3.2	SJOITUSTOIMINNASSA KÄYTETTÄVÄT SJOITUSKOHEET JA SJOITUSTEN ALLOKAATIO	10
3.3	KASSAVAROJEN SJOITUSPERIAATTEET	11
3.4	SJOITUSTOIMINNAN RISKIT JA NIIDEN HALLINTA	11
4	RAHOITUS-, SJOITUS- JA TAKAUSTOIMINNAN VASTUUT JA VALTUUDET.....	13
5	RAPORTOINTI	13

1 JOHDANTO

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tehtävänä on päättää varallisuuden hoidon sekä ja rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Kuntalain säännöksen tarkoituksena on korostaa valtuuston roolia kunnan varallisuuden hoitoa ja sijoitustoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Tämä liittyy valtuuston taloudellisen vallan käyttöön ja periaatteiden on perustuttava kuntastrategiaan ja palveltava sen tavoitteiden toteutumista.

Tämä asiakirja jakautuu kahteen pääosaan eli rahoitustoiminnan perusteisiin ja varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteisiin. Rahoitustoiminnan perusteissa on määritelty kunnan ottolainaukseen ja antolainaukseen liittyvät käytännöt sekä periaatteet takausten myöntämiseen ja riskien hallintaan. Sijoitustoiminnan perusteissa on määritelty sijoitustoiminnan periaatteet ja riskien hallinta.

Tytäryhtiöt vastaavat itse käytännön rahoitustoiminnastaan huomioiden konserniohjeen ja sen neuvotteluvelvoitteet (kvalt 15.12.2022 § 104) sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen (kh 19.1.2023 § 5).

2 RAHOITUSTOIMINTA

Rahoitustoiminnalla tarkoitetaan kunnan rahoituksen hankintaa ja siihen liittyvää riskienhallintaa sekä rahoituksen tai takausten myöntämistä. Kunnan rahoitustoimintaa ohjaavat valtuuston hyväksymät rahoituksen perusteet ja talousarvio.

Kunnan hallintosääntö 67 § Rahatoimen hoitaminen

Kunnan rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Valtuusto päättää kunnan kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Kunnanhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kunnanhallitus voi siirtää lainan ottamiseen antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselle viranomaiselle. Muutoin kunnan rahatoimesta vastaa kunnanhallitus.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa kunnanjohtaja.

Kunnanjohtajalla on oikeus tehdä talousarviolainan ottamispäätös valtuuston talousarviossa hyväksymän nettoeuromäärän rajoissa.

Kunnanjohtajalla tai tämän sijaisella on oikeus ottaa tilapäisluottoa 500 000 € rajaan asti maksuvalmiuden turvaamiseksi valtuuston talousarviossa hyväksymän euromäärän rajoissa.

Kunnanjohtaja tai tämän sijainen päättää kunnanvaltuuston hyväksymissä rajoissa kuntatodistuksen liikkeelle laskuista.

Kunnanhallituksella on oikeus myöntää kunnan maksuvalmiuden salliessa 100.000 euron rajaan asti enintään 6 kuukauden pituista korollista tilapäisluottoa kuntakonserniin kuuluville yhtiöille niiden tilapäisiin maksuvalmiusongelmiin. Päätökset tuodaan valtuustolle tiedoksi.

Kunnanhallitus päättää kassavarojen sijoitustoimintaan ja rahoitustoimen hoitoon liittyvistä periaatteista. Kunnanjohtaja päättää kassavarojen sijoitustoiminnan ja rahoitustoimen käytännön toimista kunnanhallituksen periaatteiden pohjalta. Kunnanjohtaja voi siirtää toimivaltaansa edelleen.

Kunnan rahoitustoimintaa hoidetaan pitkäjänteisesti ottaen huomioon kunnan ja kuntakonsernin yhteisöjen toiminnan luonne. Rahoitustoiminnan ensisijainen tehtävä on tukea kuntakonsernin toimintaa valtuuston asettamien strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisessa. Tavoitteena on rahoituksen varmistaminen, rahoituskustannusten minimointi ja vaihtelun tasaaminen pitkällä aikavälillä sekä rahoitusriskien hallinta.

Hankintalaki ei koske rahoitusta, mutta kunta kilpailuttaa kaikki merkittävät rahoitustarpeensa markkinoilla tai varmistuu päätösten markkinaehtoisuudesta muutoin. Johdannaissopimuksia voidaan solmia myös ilman kilpailutusta, sillä niissä ajoituksen hyödyntäminen, vanhojen sopimusten muokkaaminen ja vertailukelpoisten tarjousten puute eivät aina puolla kilpailutusta.

2.1 Käytettävät lainainstrumentit

Vieraan pääoman hankinta voidaan jakaa lyhytaikaiseen ja pitkäaikaiseen rahoitukseen. Lyhytaikainen rahoitus käsittää alle vuoden pituiset lainat, kaikki tätä pidemmät lainat ovat pitkäaikaisia. Lyhyt- ja pitkäaikaista rahoitusta tasapainottamalla turvataan kunnan rahoituksen riittävyys muuttuvissa olosuhteissa.

Sitoutuminen pitkiin laina-aikoihin ja kiinteisiin korkoihin vähentää riippuvuutta markkinakorkojen muutoksista, mutta samalla se myös heikentää mahdollisuuksia hyötyä alhaisista lyhytaikaisista koroista tai markkinakorkojen laskusta. Sitoutuminen lyhyisiin laina-aikoihin ja muuttuviin korkoihin lisää riippuvuutta markkinakorkojen muutoksista ja kasvattaa korko- ja jälleenrahoitusriskiä, mutta samalla parantaa mahdollisuuksia hyötyä korkojen laskusta.

Kunnan lyhytaikaisen (alle vuoden) vieraan pääoman hankintaan käytetään ensisijaisesti kuntatodistuksia sekä tilin luottolimiittiä. Kunnalla on voimassa sopimus kuntarahoituksen kanssa liittyen kuntatodistusten käyttöön. Kunnalla on mahdollisuus hankkia lyhytaikaiseen lainanottoon myös alle vuoden pituisia velkakirjoja tai pankkien luotto- tai tililimiittejä.

Kunnan pitkäaikaisen (yli vuoden) vieraan pääoman hankinta järjestetään ensisijaisesti velkakirjalainoilla. Myös joukkovelkakirjalainoja tai leasingrahoitusta voidaan käyttää. Leasingrahoitusta voidaan käyttää lähinnä irtaimistohankinnoissa ja erikseen päätettävissä rakennushankkeissa. Lainojen takaisinmaksuissa voidaan käyttää tasa-, annuiteetti- tai kertalyhenteisiä ohjelmia.

2.2 Rahoitusriskit ja niiden hallintakeinot

Rahoitus- ja takaustoiminnan tehtävänä on tukea kunnan kuntastrategian mukaisten päämäärien ja valtuuston asettamien tavoitteiden saavuttamista taloudellisesti sekä tehokkaasti omaisuuden arvosta hyvin huolehtien sekä ottaen huomioon riskien hallinnan. Keskeinen rahoitusriskin hallintakeino on investointitason mitoittaminen kunnan tulorahoitusta vastaavaksi sekä kunnan velkaantumistasen rajoittaminen. Rahoitukseen liittyviltä riskeiltä pyritään suojautumaan hajauttamalla rahoitusta esimerkiksi laina-ajan pituuden, lyhennysohjelman, rahoituslähteen- ja -markkinan sekä korkoperusteen mukaan. Tavoitteena on rahoituksen kokonaiskustannuksien pitäminen mahdollisimman alhaisina, sekä ennakoida ja hallita rahoitusriskejä.

Ottolainauksen riskit ovat rahan hintaan liittyviä (korkoriski), rahan saatavuuteen liittyviä (saatavuusriski) ja erääntyvien lainojen uudelleen rahoittamiseen liittyviä (jälleenrahoitusriski).

Luottokelpoisuudella ja vastapuolen luotettavuudella on myös merkitystä varainhankinnan riskeiltä suojautumisessa. Kunta tekee rahoitus- ja markkinatoimenpiteitä vain hyvämaineisten, vakavaraisten ja luotettavien tahojen kanssa.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkojen muutosten aiheuttamaa epävarmuutta nettokorkokuluissa. Korkoriski muodostuu rahan markkinahinnasta (esimerkiksi Euribor-korko) ja riskilisästä (marginaali). Korkoriski koskee olemassa olevaa lainakantaa, sitä osaa lainakannasta, jota lyhennysten vuoksi on jatkuvasti jälleen rahoitettava sekä kaikkia uusia lainoja. Korkokuluihin vaikuttaa merkittävästi yleinen taloudellinen tilanne.

Korollisen velan osalta korkoriskiä ei voida kokonaan eliminoida. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on korkokustannusten minimointi pitkällä aikavälillä siten, että riskitaso saadaan pidettyä hyväksyttävällä tasolla, sekä pienentää korkojen heilunnan vaikutusta kunnan tulokseen ja helpottaa kassavirtojen ennustettavuutta ja samalla budjetointia.

Korkoriskiä hallitaan korkosidonnaisuus- ja laina-aikajakaumalla sekä suojauksilla. Suojauksilla voidaan hallita tai poistaa esimerkiksi korkojen nousun haitallisia vaikutuksia. Vaihtuvakorkoinen laina voidaan erillisellä suojaussopimuksella muuttaa esimerkiksi kiinteäkorkoiseksi, jolloin korkokustannusten ennakoitavuus paranee.

Saatavuusriski muodostuu talous- ja rahamarkkinatilanteen aiheuttamista rahan saatavuusvaihteluista. Huonossa markkinatilanteessa rahoituksen saatavuus voi vaikeutua myös kunnilla. Saatavuusriskiä hallitaan rahoitusvaihtoehtoja monipuolisesti hyödyntämällä. Saatavuusriskiä hallitaan myös riittävällä maksuvalmiusreservillä, johon kuuluvat rahat ja pankkitalletukset, likvidit sijoitukset, luottolimiitit, kuntatodistukset ja mahdolliset muut luottosopimukset.

Jälleenrahoitusriski liittyy erääntyvään rahoitukseen, joka on rahoitettava vieraalla pääomalla edelleen. Jälleenrahoitusriskillä tarkoitetaan sitä, että rahoitusta ei ole saatavilla riittävästi tai sen hinta on merkittävän korkea johtuen esimerkiksi lainanottajan alentuneesta luottokelpoisuudesta tai rahoitusmarkkinoiden häiriöistä. Lyhytaikainen rahoitus on tavallisesti edullisempaa kuin pitkäaikainen rahoitus, mutta sisältää suuremman jälleenrahoitusriskin.

Jälleenrahoitusriskiä hallitaan kassasuunnittelulla ja laina-aikoja hajauttamalla. Pitkät laina-ajat lisäävät kassavirtojen ennustettavuutta, mutta nostavat tyypillisesti kustannuksia, joten optimaalinen rahoitus rakentuu edullisemmasta lyhytaikaisesta ja kalliimmasta pitkäaikaisesta rahoituksesta. Jälleenrahoitusriskiä pienennetään myös riittäväillä kassavaroilla.

Ottolainojen lainasalkkuun liittyvän korkoriskin hallinnassa käytetään mittarina suojausastetta. Lainakannan suojaustaso vaihtelee markkinatilanteen mukaan. Lainasalkun suojausasteen tavoite on 30 %:n ja 80 %:n välillä.

Kunta voi suojautua korkoriskiltä kiinteillä korkositoumuksilla tai korkojohdannaisilla. Johdannaisten käytön tarkoituksena on lainasalkun korkoriskin hallinta eli johdannaisia käytetään vain suojaamistarkoituksissa. Suojausta voidaan käyttää olemassa olevien velkapääomien suojaamiseen sekä todennäköisesti tulevaisuudessa tapahtuvien velkojen suojaamiseen. Todennäköisenä tulevaisuuden velkana voidaan pitää esimerkiksi aloitettu ja useamman vuoden kestävä investointi, investointisuunnitelman rahoituslaskelmaennusteen mukaisesti.

Suojausasteen lisäksi korkoriskin hallintaa ohjataan myös korkosidonnaisuusajalla sekä lainasalkun tavoiteaikajakaumalla.

Suojaus on vakuuttamista tulevaisuuden varalle ja ajoittain suojauksen vuoksi voidaan joutua maksamaan markkinakorkoja korkeampaa hintaa. Kiinteät korkokustannukset vähentävät korkomenojen vaihtelua ja parantavat ennustettavuutta. Korkojohdannaiset ovat kiinteitä korkoja joustavampia mm. ennenaikaisen takaisinmaksun yhteydessä. Kiinteäkorkoisten lainojen mahdollista positiivista markkina-arvoa ei hyvitetä, mutta koronvaihtosopimuksen positiivinen markkina-arvo hyvitetään. Johdannaisia voidaan käyttää olemassa olevan lainasalkun tai yksittäisen lainan korkoprofiilin muuttamiseen. Lisäksi luotoista erillisillä johdannaissopimuksilla voidaan pienentää tuleviin rahoitustarpeisiin liittyvää korkoriskiä varmistamalla tietty korkotaso ennakoon tulevalle, tiedossa olevalle rahoitustarpeelle. Johdannaissopimuksen tekeminen ei vaadi suojattavan lainan ehtojen muuttamista.

2.3 Suojaamisen periaatteet

Kunta voi ottaa pitkäaikaiset lainat vaihtuvakorkoisina tai kiinteäkorkoisina huomioiden kunnan kokonaislainasalkun korkoriski ja ennustettu kehitys.

Johdannaissopimukset: Kunta voi käyttää koronvaihtosopimuksia ja korko-optiosopimuksia pienentääkseen markkinakorkoihin liittyvää riskiä. Mahdolliset koronvaihtosopimukset kohdistetaan yksittäisiin lainoihin. Koronvaihtosopimuksia on

mahdollista muokata (eli purkaa ja korvata uudella sopimuksella) mikäli se on korkomarkkinatilanteen vuoksi perusteltua.

Lainasalkun suojausaste (kiinteäkorkoisten lainojen osuus lainasalkusta): Tavoitteena on, että suojausaste on 30-80 % välillä. Suojatuksi katsotaan kiinteäkorkoisten lainojen lisäksi vaihtuvakorkoiset lainat, jotka on muutettu johdannaissopimuksilla kiinteiksi. Kunnanjohtaja arvioi suojausasteen sopivuutta lainaa nostettaessa tai suojaussopimusta tehtäessä kulloisenkin markkina- ja riskitilanteen mukaan.

2.4 Antolainaus ja takaukset

Antolainojen ja takausten myöntämisessä noudatetaan Kuntalain 129 §:ää, jonka mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Antolainan ja takauksen myöntäminen harkitaan aina tapauskohtaisesti. Takauksia myönnettäessä huomioidaan EU:n valtiontukea koskevat säännökset.

Kunta myöntää antolainoja pääsääntöisesti vain konserniyhteisöilleen. Antolainat voivat olla velkakirjalainoja tai pääomalainoja. Antolainauksen tarkoituksena on varmistaa konsernin kokonaisuus myös rahoituskustannusten osalta.

Kunta järjestää EU-rahoitteisten kehittämishankkeiden välirahoitusta tarvittaessa ja valtuusto päättää kunkin hankkeen rahoittamisesta erikseen.

Kunta voi myöntää takauksia rahoitukseen, jolla tuetaan kuntastrategian tavoitteita ja kunnan toimialaan kuuluvaa perustehtävää. Kunta voi myöntää sekä omavelkaisia takauksia että täytetakauksia. Kunta myöntää takauksia pääsääntöisesti määräysvallassaan oleville konserniyhteisöille ja vain poikkeuksellisesti muille tahoille. Tämä on tärkeää siksi, ettei julkinen sektori kohtuuttomasti rajoita markkinoiden tasapuolista kohtelua ja vääristä kilpailun toimivuutta avoimilla markkinoilla. Muita tahoja voivat esimerkiksi olla yleishyödylliset yhteisöt.

Konsernin ulkopuolisille yhteisöille takauksen myöntämistä harkittaessa tulee huomioida seuraavia asioita:

- tukeeko takauksen myöntäminen kunnan strategiaa ja palvelutavoitteita
- onko takauksen myöntäminen välttämätöntä esimerkiksi uuden palvelutuotannon syntymiseksi, eikä myöntäminen vaaranna markkinoiden toimivuutta tai vääristä kilpailua
- tukeeko takauksen myöntäminen palvelurakenteen muutosta tavalla, jossa kunta välttyy esimerkiksi omilta mittavilta investoinneilta
- taattavan yhteisön tulee pantata kunnalle takauksen vakuudeksi hyväksyttävä vakuus, tyypillisesti rakennettava tai hankittava kohde.
- takausta ei voida myöntää rekisteröitymättömälle yhteisölle

Kunta perii vuosittain myöntämistään takauksista hankkeen riskiä kuvaavan takausmaksun, joka on vähintään 0.5 % takauksen määrästä.

Kunnan antamista omavelkaisista takauksista tytäryhteisöille päättää kunnanvaltuusto. Takauspäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

Takaukset tulee turvata riittäväillä vakuusarvoa omaavilla vastavakuuksilla. Panttikirjojen nimellisarvon on oltava vähintään takauksen velkapääoman verran.

3 VARALLISUUDEN HOITO JA SIOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnalla tarkoitetaan kunnan toimialaan liittyvää sijoittamista ja kassavarojen sijoittamista. Lisäksi kunnalla voi olla toimeksiantona sijoitettavia lahjoitus- tai testamenttivaroja. Toimialasijoittamisella tarkoitetaan sijoituksia, joilla edistetään kunnan tehtäviin kuuluvia päämääriä kuten palvelutuotannon järjestämistä, elinkeinorakenteen muutosta tai työllisyyden turvaamista kunnan tai seutukunnan alueella. Sijoitus voidaan tehdä oman tai vieraan pääoman ehdoin. Kassavarojen sijoittamisella tarkoitetaan maksuliikennevarojen ja kassaylijäämän sijoittamista.

Kunnan sijoitustoiminnan tulee lähtökohtaisesti olla taloudellisesti tuottavaa. Yleistä tuottovaatimusta ei kunnan toimialasijoituksille aseteta, vaan tuottotavoite määritellään kohteittain. Vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää sijoituksen reaaliarvon säilyttämistä. Sijoitusten tuoton tulisi kattaa myös sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Sijoitustoiminnassa on otettava huomioon kunnan maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaaminen. Hallintosäännön mukaisesti valtuusto päättää kunnan kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista ja kunnanhallitus päättää kassavarojen sijoitustoimintaan ja rahoitustoimen hoitoon liittyvistä periaatteista.

3.1 Sijoittamisen periaatteet

Kunnan sijoitustoiminnassa on otettava huomioon julkisyhteisöön kohdistuvat yhteiskunnalliset velvoitteet ja julkishallinnossa hyväksyttävät toimintaperiaatteet. Sijoituskohteen toimiala tai toimintatavat eivät saa olla ristiriidassa kunnan tehtävien ja toimintaperiaatteiden kanssa. Sijoitustoimintaa tulee tehdä myös vastuullisuuden kannalta hyväksyttäviin kohteisiin. Vastuullinen sijoitustoiminta huomioi ympäristöystävällisyyden, kestävän kehityksen, ihmisoikeuksien noudattamisen, tasa-arvon, lapsityövoiman käytön estämisen sekä työelämän perusoikeuksien noudattamisen. Vastuullinen sijoittaminen toteutuu kunnan sijoitustoiminnassa siten, että sijoituspalveluiden tarjoajilta edellytetään YK:n tukemien vastuullisuusperiaatteiden (Principles for Responsible Investment) noudattamista ja selvitystä vastuullisuuspolitiikan noudattamisesta sijoitustoiminnassa. Sijoitusten vastuullisuusmäärittelyt huomioivat EU:n kestävän rahoituksen tiedonantoasetuksen rakenteen ja muun sääntelyn.

Edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti varainhoitaja sitoutuu liittämään vastuullisuusasiat (ns. ESG = Environmental, Social, Governance) osaksi sijoitusprosessia ja edistämään sijoituskohteiden ESG-raportointia.

Sijoitustoiminnan lähtökohtana ja tavoitteena voidaan pitää vastuullisen toiminnan perusteille rakentuvaa taloudellista tuottavuutta. Vähimmäisvaatimuksena on sijoituksen reaaliarvon säilyttäminen niin, että arvon säilyttämisessä huomioidaan myös sijoitustoiminnan aiheuttamat kustannukset. Sijoitustoiminnan tuottotavoite on saavuttaa paras mahdollinen tuotto valitulla riskitasolla. Valittua riskitasoa kuvataan omaisuuslajien perusallokaatiolla. Toimialasijoituksille ei aseteta yleistä tuottovaatimusta ja mahdollinen tuottotavoite määritellään sijoituspäätöksessä kohteittain.

Sijoitustoiminnan keskeinen tekijä on kunnan maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaaminen. Sijoituksiin käytettävissä oleva rahamäärä ja sijoitus aika arvioidaan maksuvalmiussuunnitelmalla. Maksuvalmiussuunnittelun tarve syntyy kassatulojen ja -menojen eriaikaisesta kertymästä. Sijoitusten likvidiys turvataan huomioimalla käytettävien sijoitusten jälkimarkkinakelpoisuus. Sijoitusten rahoittaminen lainanotolla on mahdollista vain toimialaan liittyvissä sijoituksissa.

3.2 Sijoitustoiminnassa käytettävät sijoituskohteet ja sijoitusten allokaatio

Sijoitustoimintaa harjoitetaan pitkäjänteisesti, eikä nopea voitontavoittelu spekulatiivisten toimien avulla ole hyväksyttävä toimintakeino. Johdannaisia voidaan käyttää suojaustarkoituksessa ja osana esimerkiksi strukturoituja tuotteita tai rahastoissa rahaston sääntöjen mukaisesti. Johdannaisia ei tule käyttää lyhytaikaiseen voitontavoitteluun.

Suoria osakesijoituksia tehdään vain Suomessa julkisesti noteerattuihin yhtiöihin suosien hyvää osinkoa maksavia yhtiöitä sekä kasvuyhtiöitä. Kansainvälinen hajautus toteutetaan osakerahastojen kautta. Näin varmistetaan osakeomistusten likvidiys, jälkimarkkinakelpoisuus sekä verotuksen sujuvuus. Yksittäisen suoran osake- tai korkosijoituksen osuus koko salkusta saa olla korkeintaan 10 %.

Kunnan sijoitustoiminnassa voidaan käyttää seuraavia instrumentteja:

Korkosijoitukset

- Tilit
- Talletukset
- Rahamarkkinarahastot
- Muut rahamarkkina instrumentit
- Joukkolainat

Osakesijoitukset

- Rahastot, Strukturoidut lainat ja osake ETF:t
- Suorat osakesijoitukset vain Suomessa julkisesti noteerattuihin yhtiöihin

Muut sijoitukset

- Pääomasijoitukset
- Hyödykerahastot
- Muut vaihtoehtoiset sijoitukset

Allokaatorajoilla määritetään sijoitusomaisuuden neutraalin tilanteen tavoiteallokaatio sekä liikkumavälit jokaiselle omaisuusluokalle. Tällä pyritään rajoittamaan yhden omaisuusluokan osuutta kokonaisriskistä. Allokaatio on sellainen sijoitusten jakauma, jossa kunnan sijoitusten oletetaan olevan optimissaan pitkällä aikavälillä. Allokaation vaihteluväli mahdollistaa aktiivisen toiminnan silloin kun markkinatilanteet vaihtelevat.

<i>Omaisuuslaji</i>	<i>Minimi</i>	<i>Tavoitepaino</i>	<i>Maksimi</i>
<i>Osakesijoitukset</i>	0 %	25 %	30 %
<i>Korkosijoitukset</i>	50 %	65 %	100 %
<i>Muut sijoitukset</i>	0 %	10 %	30 %

3.3 Kassavarojen sijoitusperiaatteet

Kunnanhallitus päättää kassavarojen sijoitusperiaatteista.

Kassavarojen hallinnan lähtökohtana on maksuvalmiuden pitäminen hyvänä ja maksuliikennevarojen pitäminen riittävän suuruisena niin, että kunta kykenee suoriutumaan lyhytaikaisista velvoitteistaan, joita ovat muun muassa kassasta tehtävät maksut ja lainojen lyhennykset.

Kunnan tavoitteena on, että kassavaroilla turvataan maksuvalmius noin kuukaudeksi. Tämä maksuvalmius lasketaan talousarvion kassamenojen perusteella.

Kassavaroja käytetään myös investointien rahoittamiseen mutta isommat uudiskohteet tai korjausrakentamiskohteet rahoitetaan lainarahoituksella tai leasingillä. Valtuusto päättää talousarvion hyväksymisen yhteydessä lainarahoituksen kokonaismäärästä.

Maksuliikennevaroja, jotka eivät ole sidottuja päivittäisen (n. 30 päivää) maksuvalmiuden turvaamiseen voidaan sijoittaa lyhytaikaisesti (alle 1 vuosi) likvideihin instrumentteihin. Sijoitusta tehtäessä huomioidaan sijoituksen likvidisyyden lisäksi kohteen luottokelpoisuus ja sijoituksesta saatava tuotto. Maksuvalmiussuunnitelmalla arvioidaan sijoituksiin käytettävissä oleva rahamäärä ja sijoitusaika.

Pitkäaikainen (yli 1 v.) sijoittaminen

Kassaylijäämän sijoittamisessa pitkäaikaisiin (yli 1 vuoden) sijoituksiin noudatetaan seuraavia periaatteita:

- Sijoitustoiminnan periaatteena on varallisuuden reaaliarvon turvaaminen.
- Sijoitustoiminta on pitkäjänteistä.
- Pitkän tähtäimen keskimääräinen vuotuinen tuottotavoite on vähintään sijoitusten hoidosta aiheutuvien kustannusten ja inflaation ylittävä reaaliuotto. Lyhyellä aikavälillä tuotto voi poiketa tavoitellusta tuotosta.
- Pääpaino on matalan riskin sijoituksissa
- Sijoituksia hajautetaan eri lajien (korko/osake/muut sijoitukset) välillä ja lajien sisällä riskien hallitsemiseksi. Hajauttamisen hallinnointi ei kuitenkaan saa olla kohtuuttoman työlästä eikä aiheuttaa huomattavia kustannuksia.
- Valuuttariskejä ei oteta

3.4 Sijoitustoiminnan riskit ja niiden hallinta

Riskillä tarkoitetaan sijoitustoiminnassa tekijää, jonka toteutuminen voi aiheuttaa arvon menetyksiä. Sijoittamiseen liittyvät riskit jaetaan maksuvalmiusriskiin, luotto- ja vastapuoliriskiin sekä markkinariskiin.

Maksuvalmiusriski kuvaa koko rahoitukselliseen asemaan liittyvää riskiä, joka toteutuessaan tarkoittaa sitä, että kunnan rahan lähteet eivät kata välitöntä rahan käyttöä. Luotto- ja vastapuoliriski tarkoittaa sitä, että kunta ei saa takaisin sijoittamaansa pääomaa tai siihen liittyvää korkoa tehdyn sitoumuksen mukaisesti. Markkinariskejä ovat korkoriski, osakesijoituksen hintariski sekä valuuttariski

Riskien hallinta vaatii rahavirtojen ennakoitavuutta, toimivia periaatteita luottoluokitusten sekä sallittujen sijoituskohteiden määrittelyssä, hajauttamisella ja valuuttariskin huomioimisella.

Operatiiviset riskit ovat läsnä kaikessa toiminnassa, eikä niiltä voi täysin suojautua niin, että toiminta olisi taloudellisesti perusteltua. Operatiiviset riskit sisältävät esimerkiksi oikeudelliset riskit sekä säännösten ja eettisten periaatteiden noudattamiseen liittyvät riskit. Tärkeimmät riskienhallintakeinot operatiivisten riskien suhteen on osaamisesta huolehtiminen, hyväksytyjen toimintatapojen käyttäminen, riittävä dokumentointi ja toiminnan seurannan varmistaminen.

4 RAHOITUS-, SIJOITUS- JA TAKAUSTOIMINNAN VASTUUT JA VALTUUDET.

Kunnanvaltuusto:

- Päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista (kuntalaki)
- Päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta (kuntalaki)
- Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista. (hallintosääntö)

Kunnanhallitus:

- päättää lainan ottamisesta ja antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita (hallintosääntö)
- päättää kassavarojen sijoitustoimintaan ja rahoitustoimen hoitoon liittyvistä periaatteista (hallintosääntö)
- kunnan rahatoimesta vastaa kunnanhallitus (hallintosääntö)
- Kunnanhallituksella on oikeus myöntää kunnan maksuvalmiuden salliessa 100.000 euron rajaan asti enintään 6 kuukauden pituista korollista tilapäisluottoa kuntakonserniin kuuluville yhtiöille niiden tilapäisiin maksuvalmiusongelmiin. Päätökset tuodaan valtuustolle tiedoksi. (hallintosääntö)
- päättää ulkopuolisen varainhoitajan käytöstä sijoitusten hallinnointiin.
- valvoo sijoituksia
- antaa tarkemmat sijoitustoiminnan ohjeet tarvittaessa

Kunnanjohtaja:

- Kunnanjohtaja päättää kassavarojen sijoitustoiminnan ja rahoitustoimen käytännön toimista kunnanhallituksen periaatteiden pohjalta. (hallintosääntö)
- Kunnanjohtajalla on oikeus tehdä talousarviolainan ottamispäätös valtuuston talousarviossa hyväksymän nettoeuromäärän rajoissa. (hallintosääntö)
- Kunnanjohtajalla tai tämän sijaisella on oikeus ottaa tilapäisluottoa 500 000 € rajaan asti maksuvalmiuden turvaamiseksi valtuuston talousarviossa hyväksymän euromäärän rajoissa. (hallintosääntö)
- Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa kunnanjohtaja (hallintosääntö)

5 RAPORTOINTI

Kunnan rahoitus, varainhankinta- ja sijoitustoiminnasta annetaan selvitys kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle tilinpäätöksen yhteydessä.